

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
w Bielsku-Białej

*Ocena stanu sanitarnego - informacja o stanie
bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Bielska-Białej
za rok 2015*

Bielsko-Biała marzec 2016

Spis treści

Sekcja Epidemiologii	3
Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych.....	3
Stan sanitarny pomieszczeń i urządzeń wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych.....	9
Nadzór nad szczepieniami	11
Sekcja Higieny Komunalnej i Środowiska	21
Sekcja Higieny Pracy	23
Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży	27
Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku	30
Sekcja Oświaty Zdrowotnej	36
Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	38

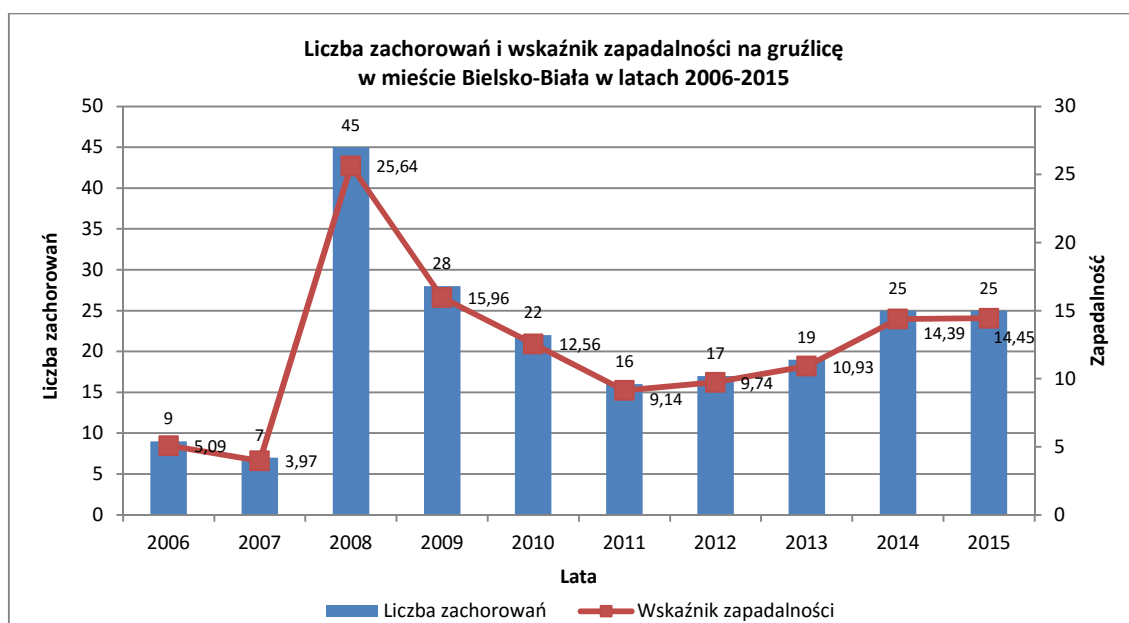
Sekcja Epidemiologii

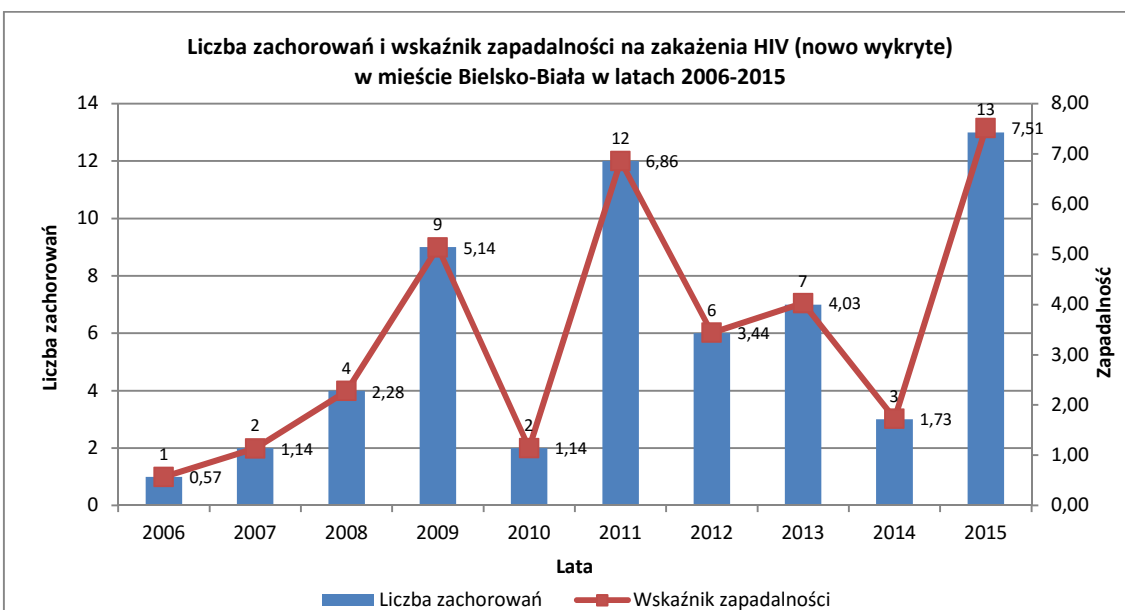
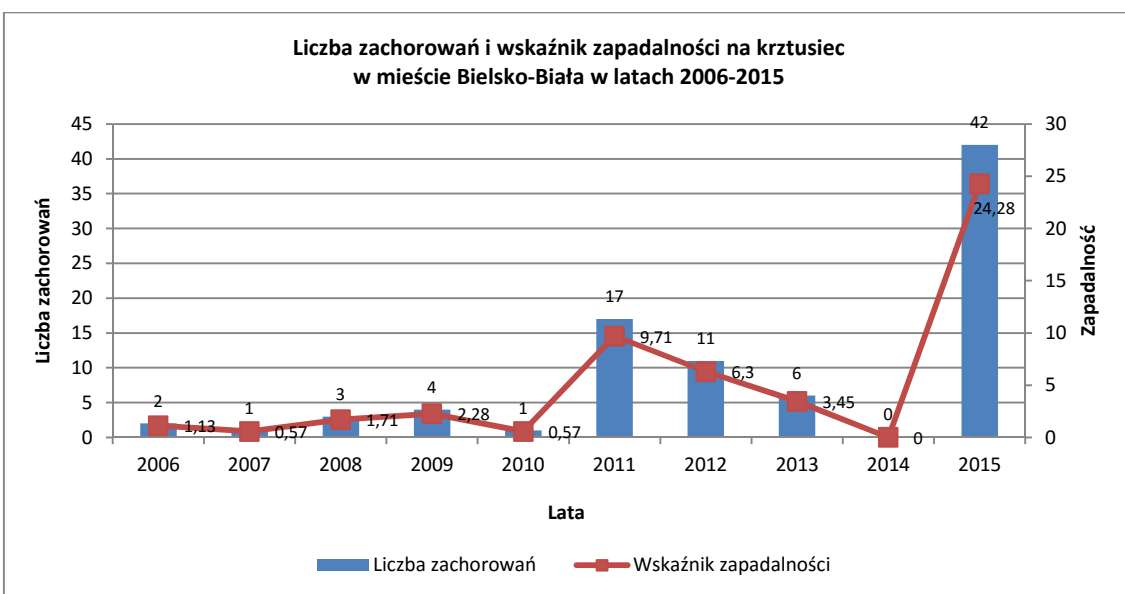
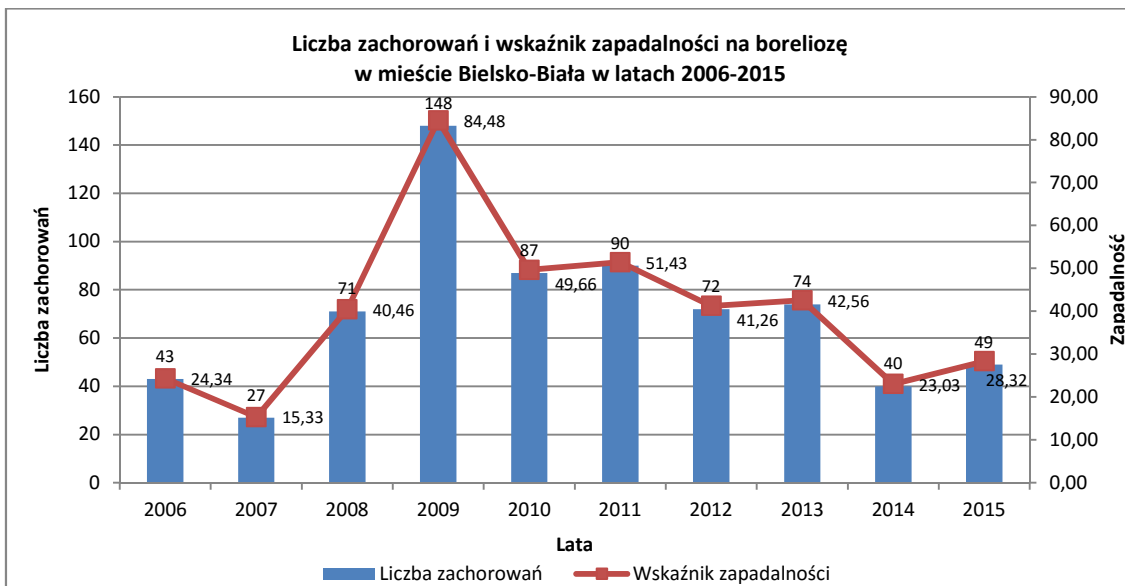
Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

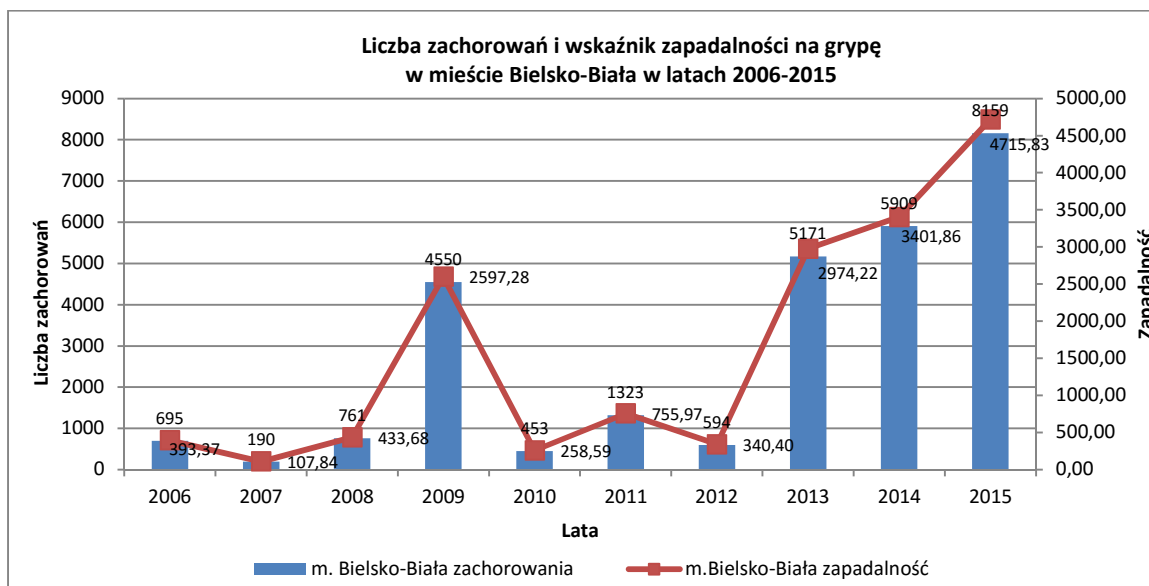
Poniżej zamieszczono zestawienia zawierające wybrane dane dotyczące chorób zakaźnych występujących u mieszkańców Bielska-Białej w 2015r. Dane te odnoszą się do jednostek chorobowych ujętych w wykazie stanowiącym załącznik do ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2013r. poz. 947 z późn.zm.).

Jednostka chorobowa		1.01-31.12.2014r.			1.01-31.12.2015r.			wzrost(↑)/ spadek(↓)
		Liczba zachorowań	w tym hospitalizacje	Zapad.	Liczba zachorowań	w tym hospitalizacje	Zapad.	
Dur brzuszny		1	1	0,58	-	-	-	↓
Salmonelozą - zatrucia pokarmowe		31	13	17,85	40	24	23,12	↑
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą	13	7	7,48	12	7	6,94	↓
	wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	91	34	52,39	61	37	35,26	↓
	wywołane przez <i>Campylobacter</i>	77	28	44,33	55	24	31,79	↓
	wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	20	13	11,51	30	24	17,34	↑
	inne określone	71	40	40,88	72	33	41,62	↑
Inne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		206	91	3750,91	164	84	3057,99	↓
Lamblioza (giardioza)		20	3	11,51	2	-	1,16	↓
Wirusowe i inne określ. zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	74	73	42,60	87	87	50,29	↑
	inne określone	4	4	2,32	7	7	4,05	↑
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		32	32	582,67	44	44	820,44	↑
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	138	11	79,45	71	6	41,04	↓
	w tym dzieci do lat 2	49	8	892,21	21	2	391,57	↓
Jersinioza pozajelitowa		1	1	0,58	2	1	1,16	↑
Listerioza		4	4	2,30	2	2	1,16	↓
Krzusiec		-	-	-	42	9	24,28	↑
Płonica (szkarlatyna)		113	-	65,06	158	-	91,32	↑
Choroba meningokokowa inwazyjna	ogółem	-	-	-	2	2	1,16	↑
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	-	-	-	1	1	0,58	↑
	posocznica	-	-	-	2	2	1,16	↑
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem	32	24	18,42	32	22	18,50	↑
	róża	29	21	16,70	29	19	16,76	↑
	inna określona i nie określona	3	3	1,73	3	3	1,73	-
Kiła	wczesna	2	1	1,15	4	3	2,31	↑
	późna	-	-	-	2	1	1,16	↑
	inne postacie kiły i kiła nie określona	1	-	0,58	4	1	2,31	↑
Borelioza z Lyme		40	5	23,03	49	7	28,32	↑

Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		1	1	0,58	-	-	-	↓
Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		15	-	8,64	15	-	8,67	↑
Ospa wietrzna		1953	-	1124,36	395	-	228,31	↓
Różyczka		53	-	30,51	8	-	4,62	↓
Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	2	2	1,15	-	-	-	↓
	typu B - ostre	1	1	0,58	-	-	-	↓
	typu B - przewlekłe	26	5	14,97	18	5	10,40	↓
	typu C - wg definicji przypadku - 2014 r.	54	16	31,09	13	6	7,51	↓
	inne i nie określone	1	1	0,58	-	-	-	↓
Nowo wykryte zakażenia HIV		3	-	1,73	13	4	7,51	↑
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		4	-	2,30	6	-	3,47	↑
Malaria (zimnica)		-	-	-	1	1	0,58	↑
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	ogółem	18	18	9,79	10	10	5,78	↓
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	2	2	1,15	1	1	0,58	↓
	posocznica	15	15	8,65	9	9	5,20	↓
	inna określona i nieokreślona	11	11	6,33	8	8	4,62	↓
Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna	ogółem	1	1	0,58	1	1	0,58	-
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	1	0,58	-	-	-	↓
	posocznica	-	-	-	1	1	0,58	↑
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	3	3	1,73	-	-	-	↓
	inne ,nie określone	1	1	0,58	3	3	1,73	↑
Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone		4	4	2,30	4	4	2,31	↑
Grypa (potwierdzona wirusologicznie)	ogółem	-	-	-	6	6	3,47	↑
	Podejrzenia grypy MZ-55 (z objawów chorobowych)		5909	37	3401,86	8159	24	4715,83
Gruźlica		25	25	14,39	25	25	14,45	↑

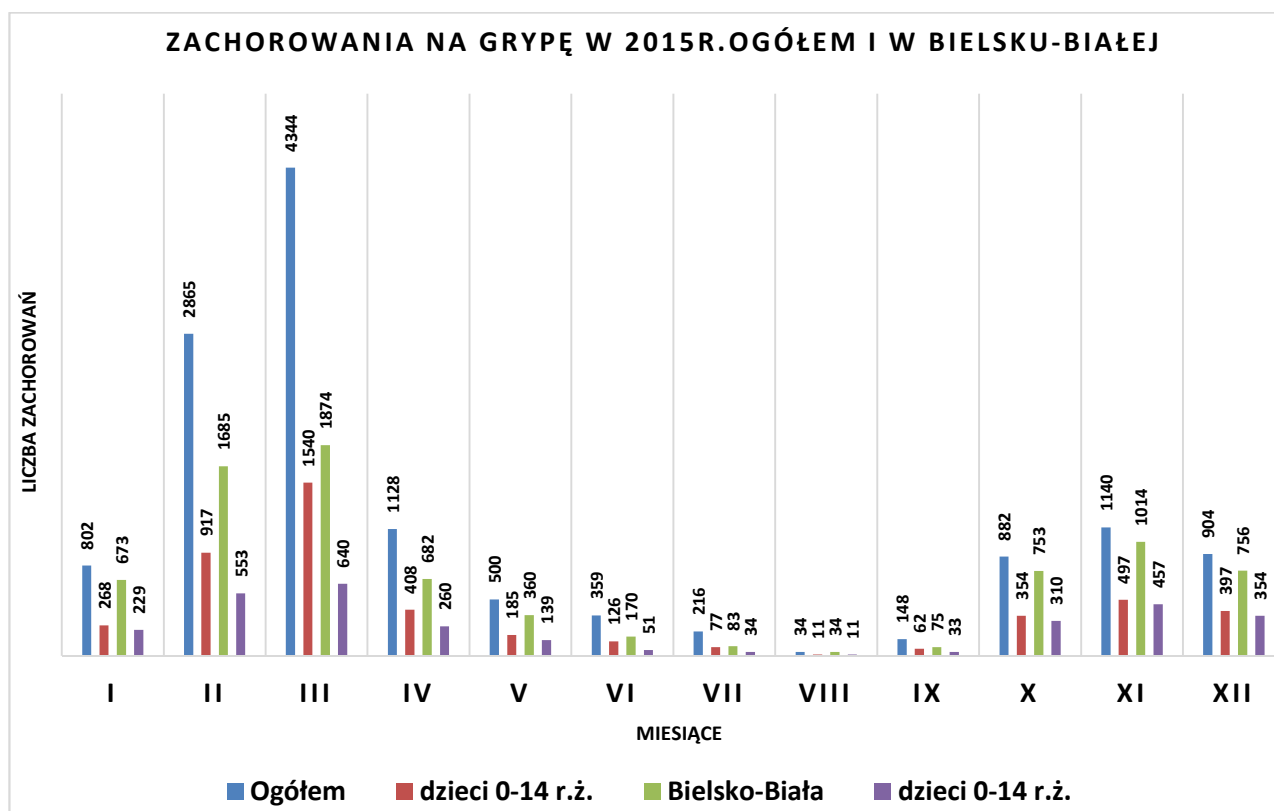

W 2015 roku, podobnie jak w latach poprzednich, największą zapadalność na gripę i infekcje grypopodobne odnotowano w tzw. sezonie grypowym, tj. od stycznia do kwietnia i od października do grudnia.

Sezonowość zachorowań na gripę i infekcje grypopodobne z wyodrębnieniem grupy dzieci do 14 r.ż. przedstawia poniższy wykres.

Średnią dzienną zapadalność na gripę i infekcje grypopodobne w porównaniu z danymi krajowymi prezentuje poniżej zamieszczona tabela.

Tydzień	Średnia dzienna zapadalność miasto Bielsko-Biała	Średnia dzienna zapadalność Polska	Tydzień	Średnia dzienna zapadalność miasto Bielsko-Biała	Średnia dzienna zapadalność Polska
01-07.01.2015	10,61	21,28	16-22.04.2015	11,27	29,17
08-15.01.2015	4,11	22,51	23-30.04.2015	15,54	26,56
16-22.01.2015	22,70	27,92	01-07.10.2015	13,90	29,22
23-31.01.2015	17,93	32,55	08-15.10.2015	26,81	28,81
01-07.02.2015	25,82	47,73	16-22.10.2015	16,04	32,03
08-15.02.2015	23,03	45,43	23-31.10.2015	24,84	29,16
16-22.02.2015	31,66	55,18	01-07.11.2015	24,94	33,48
23-28.02.2015	58,06	75,36	08-15.11.2015	22,54	26,31
01-07.03.2015	31,01	66,44	16-22.11.2015	13,71	29,49
08-15.03.2015	52,88	55,28	23-30.11.2015	22,54	30,77
16-22.03.2015	19,66	55,82	01-07.12.2015	14,04	19,69
23-31.03.2015	50,58	47,36	08-15.12.2015	11,64	31,22
01-07.04.2015	21,38	36,21	16-22.12.2015	24,61	32,21
08-15.04.2015	7,90	32,96	23-31.12.2015	12,14	24,71

Ogniska zatruc pokarmowych

Na terenie miasta Bielska-Białej w okresie od 01.01.2015r. do 31.12.2015r. nie odnotowano ognisk zatruc pokarmowych. W analogicznym okresie roku 2014 wystąpiły 3 zbiorowe zatrucia pokarmowe. Dwa w środowiskach domowych spowodowane zakażeniem pałeczkami *Campylobacter jejuni*; zachorowały wówczas 4 osoby (dzieci do lat 14). Trzecie w placówce żywienia zbiorowego; zakażeniu uległo 14 osób; nie ustalono czynnika etiologicznego.

Zatrucia „dopalaczami”

Pierwszy przypadek zatrucia dopalaczami odnotowano na terenie Bielska –Białej w dniu 16.02.2014r. Do 31.12.2015r. zgłoszono 65 zatruc, odpowiednio w 2014 -15 i w 2015 – 50. W czerwcu 2014r. zarejestrowano 2 zgony z powodu przyjęcia dopalacza. W 2015r. nie zarejestrowano przypadków śmiertelnych, ale odnotowano wyraźny wzrost liczby zatruc dopalaczami, ponad trzykrotny do wszystkich zarejestrowanych w roku poprzedzającym, co wskazuje na nasilanie się niepokojącego zjawiska używania substancji psychoaktywnych w różnej formie. Najmłodsza osoba zatruta dopalaczem na terenie Bielska-Białej miała w 2014r. 20 lat, a w 2015 - 16; najstarsza – 45 w 2014 i 43 w 2015r. W analizowanych grupach dominowały osoby młode do 30 r.ż.: odpowiednio w 2014 - 12, w 2015 – 36. Uwzględniając płeć – dominowali mężczyźni: w 2014r. – 12 (80%); w 2015r. – 43 (86%).

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zatruc dopalaczami na podległym terenie jest nadal na bieżąco monitorowana.

Zgony z powodu chorób zakaźnych, zakażeń i zatruc

W 2015 roku odnotowano w Bielsku-Białej 6 zgonów, których bezpośrednią przyczyną była choroba zakaźna.

- posocznica wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*, kod ICD-10:A40.3 (1 przyp.);
- zapalenie płuc wywołane paciorkowcami (*Streptococcus pneumoniae*), kod ICD-10:J13 (1 przyp.);
- posocznica nie określona, kod ICD-10:A41.9 (1 przyp.);
- posocznica wywołana przez bakterie Gram-ujemne, kod ICD-10:A41.5 (1 przyp.);
- zespół Waterhousea-Friderichsena w przebiegu inwazyjnej choroby meningokokowej, kod ICD-10:A39.1 (1 przyp.);
- gruźlica płuc potwierdzona badaniem płwociny; kod ICD-10:A15.0 (1 przyp.).

W 2015r. wykonano 22 kontrole w zakresie zgłaszalności chorób zakaźnych oraz dokumentacji związanej z nadzorem lekarskim nad przewlekle zakażonymi HBV i HCV. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Stan sanitarny pomieszczeń i urządzeń wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych

W 2015r. przeprowadzono 299 kontroli stanu sanitarnego w 241 obiektach miasta Bielska-Białej spośród 443 ujętych w ewidencji, w których prowadzona była działalność lecznicza, czyli w 54,40%.

Kontrole objęły:

- działalność leczniczą wykonywaną przez podmioty lecznicze – przeprowadzono 157 kontroli w 105 obiektach spośród 179 ujętych w ewidencji; skontrolowano 58,66%;
- działalność leczniczą wykonywaną przez praktykę zawodową – przeprowadzono 136 kontroli w 130 obiektach spośród 256 ujętych w ewidencji; skontrolowano 50,78%.

Ponadto na podległym terenie funkcjonuje 1 indywidualna praktyka pielęgniarek i 7 innych obiektów świadczących usługi medyczne (laboratoria protetyczne, pracownie techniki dentystycznej, hospicjum). Kontrole przeprowadzono w indywidualnej praktyce pielęgniarek i w 5 pracowniach techniki dentystycznej.

W trzech placówkach stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-higieniczne (1 szpital i 2 praktyki lekarskie), co stanowi 1,24% spośród 241 skontrolowanych obiektów.

I. Stan sanitarny – działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze

I.1. Szpitale

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej na terenie miasta Bielska-Białej znajduje się 12 obiektów szpitalnych, skontrolowano wszystkie. Przeprowadzono 43 kontrole sanitarne, w tym kontrole kompleksowe, kontrole skuteczności sterylizacji i oceny systemu kontroli zakażeń szpitalnych. W jednym skontrolowanym szpitalu stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny:

- brudne ściany i sufity z zaciekami i z odpadającymi płatami farby;
- uszkodzona stolarka drzewiowa;
- zniszczone, wskazujące na znaczne zużycie meble medyczne;
- brak możliwości skutecznego mycia i dezynfekcji wózków i pojemników do dezynfekcji;
- brak możliwości mycia i dezynfekcji rąk na niektórych stanowiskach pracy.

Wobec powyższego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bielsku-Białej wydał dwie decyzje administracyjne nakazujące usunięcie w/w nieprawidłowości.

I.2. Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

W Bielsku-Białej znajduje się 167 podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne; w 93 obiektach przeprowadzono 114 kontroli. W 1 placówce stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego:

- brak w gabinecie lekarskim dla dzieci: umywalki z baterią z ciepłą i zimną wodą, dozownika z mydłem w płynie, dozownika ze środkiem dezynfekcyjnym, pojemnika z ręcznikami jednorazowego użycia, pojemnika na zużyte ręczniki;
- brudne ściany i sufity z zaciekami i z odpadającymi płatami farby;
- znaczne powierzchnie ścian zapełnione zakurzonymi rysunkami w poczekalni poradni dla dzieci utrudniające przeprowadzenie prawidłowej dekontaminacji.

II. Stan sanitarny – działalność lecznicza wykonywana w formie indywidualnych praktyk zawodowych

II.1. Indywidualne praktyki lekarskie, indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie i grupowe praktyki lekarskie

W 2015 roku przeprowadzono 74 kontrole. Na 148 tego typu obiektów znajdujących się w ewidencji skontrolowano 70, co stanowi 47,30%, w tym:

- indywidualne praktyki lekarskie – skontrolowano 15 obiektów spośród 62 ujętych w ewidencji, co stanowi 24,19%;
- indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie – skontrolowano 53 obiekty spośród 84 ujętych w ewidencji, co stanowi 63,10%;
- grupowe praktyki lekarzy – 2 spośród 2, tj. 100%.

W trakcie kontroli w dwóch indywidualnych specjalistycznych praktykach lekarskich stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak pomieszczenia higieniczno-sanitarnego wyposażonego w co najmniej miskę ustępową, umywalkę, dozownik z mydłem w płynie, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia, pojemnik na zużyte ręczniki oraz dodatkowo w bidet przy gabinecie ginekologicznym;
- brak dezynfekcji powierzchni - brudne meble i urządzenia medyczne, zakurzone ściany i podłoga w pomieszczeniach praktyki lekarskiej;
- nieprawidłowe wyposażenie i dezynfekcja narzędzi;
- przeterminowane chusteczki do dezynfekcji powierzchni;
- brak środka do dezynfekcji rąk w pomieszczeniu obróbki sprzętu medycznego i w pomieszczeniu porządkowym;
- brak armatury czerpalnej bez kontaktu z dłonią w punkcie wodnym zlokalizowanym w gabinecie lekarskim;
- brak ciepłej wody w bidecie.

Za w/w nieprawidłowości nałożono mandat karny.

II.2. Indywidualne praktyki lekarzy dentyków, indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentyków i grupowe praktyki lekarzy dentyków

Przeprowadzono 62 kontrole w 60 obiektach na 108 (55,56%), w tym:

- indywidualne praktyki lekarzy dentystów – 50 spośród 93, tj. 53,76%;
- indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów – 8 spośród 11, tj. 72,73%;
- grupowe praktyki lekarzy dentystów – 2 spośród 4, tj. 50%.

W trakcie kontroli warunków sanitarno-higienicznych szczególną uwagę zwracano na jakość i skuteczność procesów sterylizacji. Przygotowanie sprzętu i materiału do sterylizacji, stosowane systemy opakowań, oznakowanie i przechowywanie materiału sterylnego w skontrolowanych placówkach nie budziły zastrzeżeń.

W zakresie zabiegów dezynfekcyjnych odnotowano, że stosowane roztwory preparatów do dezynfekcji przygotowywano na bieżąco, a także właściwie dobierano, zależnie od potrzeb. Osoby sporządzające roztwory robocze były wyposażone w środki ochrony osobistej (maski, okulary, rękawice, fartuchy). Preparaty stężone przechowywano zgodnie z obowiązującymi zasadami. Zaopatrzenie placówek w środki dezynfekcyjne pokrywało bieżące zapotrzebowanie. Odpady medyczne w kontrolowanych placówkach gromadzone były selektywnie z podziałem na: zakaźne, specjalne i pozostałe. Wszyscy ich wytwórcy posiadali pozwolenia na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych oraz umowy z firmami specjalistycznymi dysponującymi uprawnieniami do wywozu odpadów niebezpiecznych do miejsca utylizacji.

W 2015 roku nie zgłoszono żadnego ogniska epidemicznego zakażenia szpitalnego.

Nadzór nad szczepieniami

Szczepienia ochronne w roku 2015 były realizowane w oparciu o Program Szczepień Ochronnych (PSO) - Komunikaty GIS opublikowane w dziennikach urzędowych:

Dz.Urz. MZ z dnia 31 października 2014 roku - poz.72,

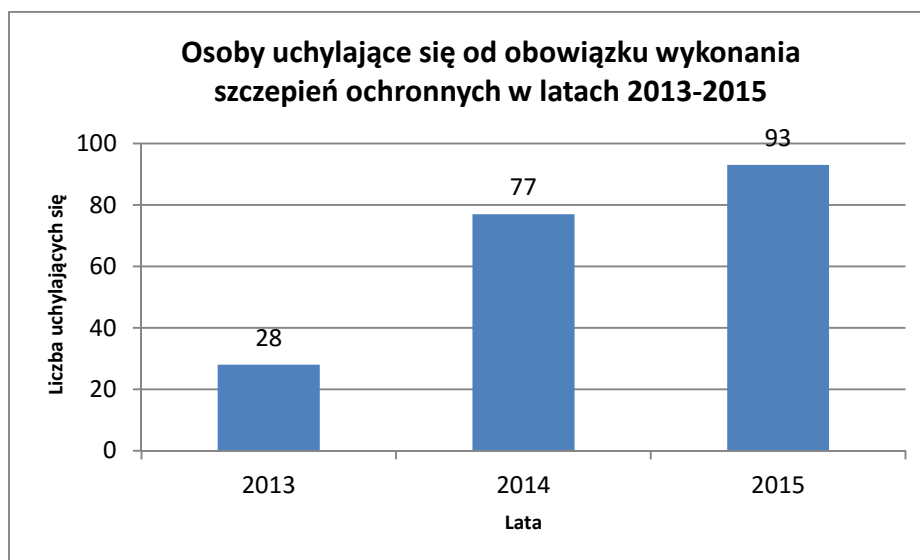
Dz.Urz. MZ z dn. 13 marca 2015 roku - poz.14.

W zakresie wykonawstwa szczepień ochronnych przeprowadzono w punktach szczepień Bielska-Białej 66 kontroli, w tym 6 w placówkach lecznictwa zamkniętego, pozostałe 60 w niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej lecznictwa otwartego. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie realizacji szczepień ochronnych u dzieci i młodzieży. Preparaty szczepionkowe przechowywane były prawidłowo z zachowaniem łańcucha chłodniczego i właściwych parametrów temperatury (od +2°C do +8°C). Monitoring temperatury w części placówek prowadzony był całodobowo w systemie elektronicznym, a w pozostałych obiektach przez personel punktów szczepień poprzez manualny odczyt parametrów 2 razy dziennie.

W Bielsku-Białej stan zewidencjonowanych kart uodpornienia wynosił – 32330 (na podstawie kwartalnych sprawozdań z przeprowadzonych szczepień ochronnych wg informacji zawartych

w kartach uodpornienia przechowywanych w punktach szczepień – IV kw. 2015r.) i jest zgodny z liczbą dzieci podlegających obowiązkowym szczepieniom ochronnym na dzień 31.12.2015r. Z ogólnej liczby kart szczepień 1719 zostało założonych na oddziałach noworodkowych i przekazanych do podległych punktów szczepień.

Obserwuje się tendencję wzrostową liczby dzieci nieszczepionych z powodu braku zgody rodziców na realizację obowiązkowych szczepień ochronnych, co obrazuje poniższy diagram:

Już na oddziałach noworodkowych rodzice rezygnują ze szczepień przeciwko gruźlicy oraz wirusowemu zapaleniu wątroby typu B (I dawka) - w roku 2015 nie zostało zaszczepionych 40 noworodków z miasta Bielska-Białej. Ogółem w Bielsku-Białej odnotowano 93 dzieci z opornych środowisk, u których nie podjęto żadnych szczepień lub nie kontynuowano kolejnych dawek. Najczęstszymi przyczynami nieszczepienia podawanymi przez rodziców są informacje zaczerpnięte ze stron internetowych ruchów antyszczepionkowych negujących zasadność szczepień, obawa przed powikłaniami oraz w niektórych przypadkach odrębność religijna i wpływ środowisk propagujących medycynę alternatywną. Wielokrotnie rodzice nie podają konkretnego powodu nieszczepienia.

W 2015 roku PSSE w Bielsku-Białej kontynuowała postępowanie administracyjne w stosunku do osób uchylających się od obowiązkowych szczepień zmierzające do egzekwowania Programu Szczepień Ochronnych. Wydano 22 upomnienia oraz skierowano do Wojewody Śląskiego 16 wniosków w celu ukarania rodziców nie realizujących obowiązkowych szczepień u dzieci.

Analiza Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych (NOP)

W roku 2015 na terenie miasta Bielska-Białej odnotowano 12 przypadków łagodnych niepożądanych odczynów poszczepiennych.

Analiza szczegółowa NOP wykazała:

- 2 przypadki hospitalizowane w celu obserwacji przebiegu objawów NOP - łagodna reakcja miejscowa z gorączką i bólem w miejscu szczepienia.
- 10 przypadków nadzorowanych ambulatoryjnie.

Każdorazowo obserwowano pełny powrót do zdrowia.

Odczyny wystąpiły po różnych szczepionkach, częściej u małych dzieci:

- do 2 roku życia - 11 przypadków (BCG-6, Infanrix-Hexa-2, Pentaxim-1, Prevenar 13-1, DTP+HIB+IPV-1);
- w 6 r.ż. - 1 przypadek (Quadracel).

Zgłoszone NOP wystąpiły po następujących preparatach szczepionkowych:

- przeciwko gruźlicy (BCG) – 6 przypadków;
- przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi (z bezkomórkowym komponentem krztuśca), poliomyelitis-IPV (Quadracel) – 1 przypadek;
- przeciwko pneumokokom (Prevenar 13) – 1 przypadek;
- przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis-IPV, HIB ,WZW typ B (Infanrix-Hexa) – 2 przypadki;
- przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis-IPV, HIB (Pentaxim) – 1 przypadek;
- przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi-DTP, poliomyelitis-IPV, HIB – 1 przypadek.

Nieliczne zarejestrowane niepożądane odczyny poszczepienne miały przebieg łagodny, bez powikłań i trwałych następstw, a krótkotrwałe hospitalizacje dzieci wynikały jedynie z konieczności całodobowej obserwacji, a nie z ciężkości stanu pacjenta.

We wszystkich punktach szczepień osoby szczepione, rodzice (opiekunowie) szczepionego dziecka byli każdorazowo informowani przez lekarzy i pielęgniarki o możliwości wystąpienia NOP oraz ewentualnych objawach sugerujących NOP, a także o potrzebie zgłaszania tych objawów niezwłocznie po ich wystąpieniu do punktów szczepień lub lekarza prowadzącego.

Szczepienia realizowano zarówno szczepionkami bezpłatnymi finansowanymi z budżetu państwa oraz preparatami zakupionymi przez rodziców z alternatywnego kalendarza szczepień.

Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych na terenie miasta Bielska-Białej

Obowiązkowe szczepienia podstawowe przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, polio oraz Haemophilus influenzae typu b u małych dzieci (do 3 roku życia) wykonywano na właściwym poziomie z dobrym rezultatem uodpornienia - zaszczepiono powyżej 94% populacji podlegającej obowiązkowej immunizacji.

Szczepienia przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi

U małych dzieci wykonywano szczepienia podstawowe, na które składają się szczepienia pierwotne i uzupełniające:

- Szczepienia pierwotne wykonywano w 1 roku życia, stosując szczepionkę w schematach 3-dawkowych.
- Szczepienia uzupełniające wykonywano w 2 roku życia, stosując 1 dawkę szczepionki.
- Szczepienia podstawowe (dawki pierwotne i uzupełniające) w 3 roku życia – szczepieniu podlegał rocznik 2013 - 1735 dzieci; zaszczepiono (ukończone szczepienia podstawowe) 1639 - 94,46%; 68 dzieci posiada ukończone szczepienia pierwotne; szczepienia uzupełniające zostały opóźnione najczęściej z powodu przeciwwskazań zdrowotnych - będą kontynuowane po ich ustaniu oraz sporadycznie rodzice nie wyrazili zgody na kontynuację dalszych szczepień. Nie szczepionych 28 osób – 1,61%; w porównaniu do roku ubiegłego liczba nieszczepionych zwiększyła się o 0,33%.

Szczepienia przeciw poliomyelitis

Stan wyszczepienia dzieci do 3 roku życia jest na przybliżonym poziomie jak przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi:

- Szczepienia pierwotne wykonywano w 1 roku życia, stosując szczepionkę w schematach 2-dawkowych.
- Szczepienia uzupełniające wykonywano w 2 roku życia, stosując 1 dawkę szczepionki.
- Szczepienia podstawowe (dawki pierwotne i uzupełniające) w 3 roku życia – szczepieniu podlegał rocznik 2013 - 1735 dzieci; zaszczepiono (ukończone szczepienia podstawowe) 1641 - 94,58%, natomiast 68 dzieci posiada ukończone szczepienia pierwotne; szczepienia uzupełniające zostały opóźnione najczęściej z powodu przeciwwskazań zdrowotnych i będą kontynuowane po ich ustaniu oraz sporadycznie rodzice nie wyrazili zgody na kontynuację dalszych szczepień. Nieszczepionych 26 osób – 1,49%; w porównaniu do roku ubiegłego liczba nieszczepionych zwiększyła się o 0,15%.
- Szczepienie I dawki przypominającej w 6 roku życia – szczepieniu podlegał rocznik przedszkolny 2010 – 1793 dzieci; zaszczepiono 1493, co stanowi – 83,26%. Do zaszczepienia pozostało 300 w tym 9 (0,50%) ze środowisk opornych. Część dzieci jest urodzona w ostatnim miesiącu roku (warunek szczepienia stanowi ukończenie 5r.ż.); szczepienia będą realizowane w następnym roku kalendarzowym.

Szczepienia przeciw Haemophilus influenzae typu b

Stan wyszczepienia jest na przybliżonym poziomie jak przeciwko błonicy i tężcowi:

- Szczepienia pierwotne wykonywano w 1 roku życia, stosując szczepionkę w schematach 3-dawkowych.
- Szczepienia uzupełniające wykonywano w 2 roku życia stosując 1 dawkę szczepionki.
- Szczepienia podstawowe (dawki pierwotne i uzupełniające) w 3 roku życia – szczepieniu podlegał rocznik 2013 - 1735 dzieci; zaszczepiono 1641 - 94,58%; 66 posiada ukończone szczepienia pierwotne; szczepienia uzupełniające zostały opóźnione najczęściej z powodu przeciwwskazań zdrowotnych - będą kontynuowane po ich ustaniu oraz sporadycznie rodzice nie wyrazili zgody na kontynuację dalszych szczepień. Nieszczepionych 28 osób – 1,61%; w porównaniu do roku ubiegłego liczba nieszczepionych zwiększyła się o 0,27%.

W grupie dzieci małych wykonawstwo szczepień kształtuje się na dobrym poziomie przekraczającym 94,5%, co pozytywnie rzutuje na właściwą odporność zbiorowiskową populacji. Obserwuje się tendencję wzrostową liczby dzieci nie szczepionych z powodu uchylenia się od szczepień (migracja zarobkowa opiekunów oraz brak zgody rodziców na immunizację dzieci z różnych przyczyn - najczęściej podawany jest nieuzasadniony negatywny wpływ szczepienia na zdrowie dziecka).

Szczepienia przypominające I, II i III przeciw błonicy i tężcowi

W roku 2014 szczepieniu przeciwko błonicy i tężcowi podlegały dzieci i młodzież z następujących grup wiekowych:

- Szczepienie I dawki przypominającej w 6 roku życia – szczepieniu podlegał rocznik przedszkolny 2010 – 1793 dzieci. Zaszczepiono 1428 dzieci, co stanowi – 79,64%. Do zaszczepienia pozostało 365 dzieci, w tym 11 dzieci - 0,61% ze środowisk opornych. Niezaszczepienie większej ilości dzieci było spowodowane między innymi ograniczoną dostępnością szczepionki przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi – DTaP (problemy z produkcją preparatów szczepionkowych), o czym powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne i podległe punkty szczepień były informowane komunikatami Ministerstwa Zdrowia. Część dzieci urodzona w ostatnim miesiącu roku (warunek szczepienia stanowi ukończenie 5r.ż.) szczepione będą w następnym roku kalendarzowym.
- Szczepieniu II dawki przypominającej przeciwko błonicy i tężcowi podlegały 14-latki rocznika 2002 w liczbie 1376. Zaszczepiono 1289 dzieci, co stanowi 93,67%. Do zaszczepienia pozostało 87 osób - 6,32%.
- Szczepieniu III dawki przypominającej p/błonicy i tężcowi 19-latków podlegał rocznik 1997 - 1532 osoby, zaszczepiono 1406, co stanowi 91,77%. Do zaszczepienia pozostało 126 – 8,22%.

Wykonawstwo szczepień przeciwko błonicy i tężcowi w roczniku przedszkolnym oraz w rocznikach szkolnych 14-latków i 19-latków uległo obniżeniu. Przyczyny spadku zaszczepienia liczby dzieci i młodzieży były następujące:

- wzrost liczby osób uchylających się od kontynuacji obowiązkowych szczepień ochronnych;
- niezgłaszanie się młodzieży na wezwania do szczepień (emigracja, zmiany adresu bez powiadomienia POZ, itp.).

W ramach uodpornienia poekspozycyjnego i profilaktycznego szczepieniem przeciwko tężcowi objęto 5683 osoby.

Szczepienia przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B

Szczepienia p/WZW typu B wykonywano na wysokim poziomie. Dalsza dobra wyszczepialność dzieci - około 99% - przyczynia się do utrzymania dobrej sytuacji epidemiologicznej i znacznego spadku zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B na podległym terenie. W ciągu ostatnich lat sukcesywnie uzupełniane są szczepienia p/WZW typu B u dzieci powracających z emigracji z krajów, w których w/w immunizacja nie jest prowadzona. W roku 2015 nie odnotowano ostrego przypadku WZW typu B.

Szczepienia przeciw odrze, śwince i różyczce

Szczepienia przeciw odrze, śwince i różyczce realizowane były na dobrym poziomie:

- Szczepienia podstawowe w 2 roku życia – szczepieniu podlegał rocznik 2014 - 1717 dzieci; zaszczepiono 1369 – 79,73%. Szczepienia wykonywane są w 13-14 miesiącu życia, stąd u części dzieci będą kontynuowane w roku 2016.
- Szczepienia podstawowe w 3 roku życia - szczepieniu podlegał rocznik 2013 - 1735 dzieci, zaszczepiono 1669 - 96,19%; nie zaszczepiono 66 osób – 3,80%; w porównaniu do roku ubiegłego liczba nieszczepionych zwiększyła się o 0,95%.
- Szczepieniom w 10 r.ż. (druga dawka) podlegał rocznik 2006 w liczbie - 1621 osób; zaszczepiono ogółem – 1448, co stanowi 89,32%; nie zaszczepiono 173 – 10,67%; szczepienia będą kontynuowane.
- Szczepieniu uzupełniającemu gimnazjalistów z rocznika 2002 podlegało 1376 osób; szczepienia II dawek uzupełniono u 1311, co stanowi 95,27%; pozostało do zaszczepienia – 65 osób (4,72%).

Uodpornienie dziewcząt przeciwko różyczce w 13r.ż. kształtuje się na poziomie - 100%.

Dotychczasowa dobra wyszczepialność przeciw odrze, śwince i różyczce przyczyniła się do spadku zapadalności na te choroby.

Odnotowuje się nieco niższą wyszczepialność przeciwko odrze, śwince i różyczce u dzieci małych. Wśród nieszczepionych p/odrze, śwince i różyczce są dzieci, których rodzice nie wyrażają zgody na szczepienie z nieuzasadnionej obawy przed zastosowaniem szczepionki.

Ponadto w II półroczu 2015r. odnotowano brak płynności dostaw preparatów szczepionkowych do realizacji szczepień przeciwko odrze, śwince i różyczce.

Szczepienia przeciw gruźlicy

Zgodnie z PSO szczepienia przeciw gruźlicy u dzieci przeprowadza się tylko jeden raz - noworodki w ciągu 24 godzin po urodzeniu. W przypadku odroczenia wykonania szczepienia w pierwszej dobie życia, szczepionkę należy podać w możliwie najkrótszym terminie od urodzenia. Opóźnione szczepienia należy uzupełnić do 15 roku życia.

W roku sprawozdawczym 2015 szczepieniom podlegały:

- Dzieci z rocznika 2015 – 1719; zaszczepiono 1675 – 97,44%; nie zaszczepiono 44 dzieci – 2,55% (7 - z powodu przeciwwskazań, 37 – z powodu braku zgody rodziców na szczepienie na oddziałach noworodkowych) – odsetek nie szczepionych noworodków p/gruźlicy zwiększył się o 1,24%.
- Uzupełniano zaległe szczepienia p/gruźlicy u dzieci starszych do 15 r.ż. – zaszczepiono 14 osób; najczęściej były to dzieci wcześniej nie szczepione powracające z emigracji z krajów nie mających w programie szczepień ochronnych immunizacji przeciwgruźliczej oraz z powodu przeciwwskazań zdrowotnych.

Zalecane szczepienia ochronne

Poza obowiązkowym kalendarzem szczepień istotną rolę odgrywają szczepienia zalecane dzieci, których zakres corocznie jest uzupełniany o nowe zarejestrowane szczepionki.

Pomimo pełnej odpłatności za te preparaty część rodziców/opiekunów decyduje się na ich zakup. We wszystkich punktach szczepień wraz z oddziałami noworodkowymi rodzice (opiekunowie) dziecka są informowani o możliwości zastosowania szczepień zalecanych.

Szczepienia przeciwko grypie

Szczepienia stanowią zasadniczą rolę w profilaktyce grypy sezonowej. Pomimo prowadzonej akcji edukacyjnej obejmującej wiele grup społecznych w dalszym ciągu trudno przekonać rodziców o konieczności stosowania tych szczepień wśród dzieci.

Większość szczepionych stanowiły osoby w wieku produkcyjnym i starsze powyżej 65 roku życia.

W roku 2015 w Bielsku-Białej ogółem zaszczepiono 4011 osób, co stanowi 2,31% populacji.

Stan zaszczepienia w grupach wiekowych:

- 0-14 r.ż. – 86 osób;
- 15-64 r.ż. – 2481 osób;

- powyżej 65 r.ż. – 1444 osoby.

Szczepienia przeciwko pneumokokom

W 2015r. zaszczepiono 1110 osób przeciwko zakażeniom wywołanym przez Streptococcus pneumoniae.

Z ogólnej liczby immunizowanych przeciwko pneumokokom, uodpornionych w wieku od 0 do 5r.ż. zostało 1085 dzieci, w tym także z grup ryzyka (szczepionkami refundowanymi).

Szczepienia przeciwko ospie wietrznej

Ogółem w roku 2015 zaszczepiono 253 osoby, w tym dzieci w wieku od 0 do 12 r.ż. z grup ryzyka (szczepionkami refundowanymi). Powyższe szczepienia były realizowane zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych.

Szczepienia przeciwko rotawirusom

W 2015 roku objęto szczepieniem 381 niemowląt w wieku do 24 tygodnia życia.

Szczepienia przeciwko meningokokom

W 2015 roku zaszczepiono 305 osób w tym 185 dzieci od 0 do 19 r.ż.

Szczepienia przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego

W 2015 roku zaszczepiono 30 osób w tym 25 dzieci od 11 do 19 r.ż.

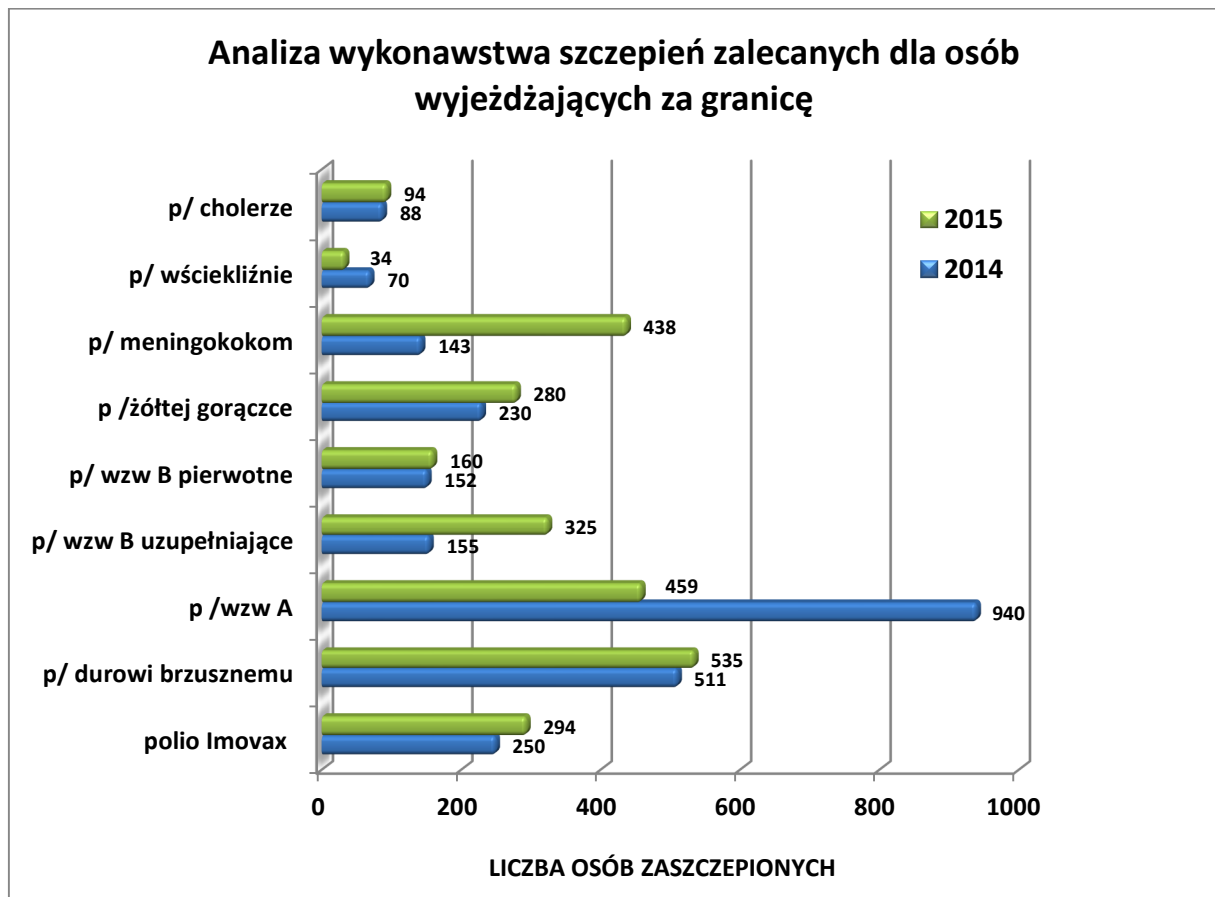
Szczepienia przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu

W 2015 roku immunizacji czynnej poddano 66 osób.

Szczepienia osób wyjeżdżających za granicę

Na terenie podległym PSSE w Bielsku-Białej zarejestrowane są 4 punkty szczepień dla osób wyjeżdżających poza granice Polski. Wykonywane są w nich zalecane szczepienia profilaktyczne przeciwko chorobom zakaźnym – durowi brzuszemu, wirusowemu zapaleniu wątroby typu A i B, błonicy, tężcowi, poliomyelitis, grypie, meningokokom, żółtej gorączce, wścieklicznie, cholera.

Analizę wykonawstwa szczepień zalecanych u osób wyjeżdżających za granicę w roku 2015 przedstawia poniższy wykres:

Kampania społeczna „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”

W roku 2015 na terenie Bielska-Białej realizowano program edukacyjny kampanii społecznej „Zaszczep w sobie chęć szczepienia” celem przybliżenia społeczeństwu korzyści wynikających z profilaktycznych szczepień ochronnych. W ramach w/w kampanii w mieście Bielsko-Biała nie podejmowano dodatkowych akcji szczepień, niemniej wszystkie punkty szczepień realizowały plan edukacyjny – kolportaż materiałów oświatowych.

Wnioski

1. Analiza porównawcza szczepień obowiązkowych wykazuje dobre uodpornienie populacji - wysoki stan zaszczepienia poszczególnych roczników - ponad 94,5%.
2. Szczepienia zalecane zgodnie z obowiązującym PSO powinny być realizowane w większym zakresie, a są ograniczane barierą ekonomiczną i możliwościami finansowymi rodzin.
3. W analizowanym roku - podobnie jak w latach poprzednich - stwierdza się niską wyszczepialność przeciwko grypie, co przekłada się na wysoką zapadalność na tę jednostkę chorobową.
4. Obserwuje się tendencję wzrostową liczby nie zaszczepionych z tzw. środowisk opornych. Ogółem zarejestrowanych jest 93 dzieci, co jest spowodowane:
 - brakiem zgody rodziców/opiekunów na szczepienie dziecka;

- migracją zarobkową bez powiadomienia punktu szczepień o zmianie adresu zamieszkania.
5. Immunizacja profilaktyczna u osób wyjeżdżających za granicę skutecznie ogranicza możliwość zawlekania chorób zakaźnych mających odpowiednik szczepionkowy z terenów endemicznych (nie rejestrowane w Bielsku-Białej).

Sekcja Higieny Komunalnej i Środowiska

Bezpieczeństwo wody

Oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dokonywano w oparciu o analizę ok. 15 540 oznaczeń 32 parametrów fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych próbek wody pobieranych z punktów kontrolnych zlokalizowanych w stacjach uzdatniania wody i sieci wodociągowej przez pracowników PSSE i badanych w laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a także pobieranych i badanych przez producentów wody w ramach prowadzonej kontroli wewnętrznej (dane dotyczą zarówno miasta Bielsko-Biała jak i powiatu bielskiego).

Wszystkie pobrane próbki w badanym zakresie były zgodne z wymogami jakości wody przeznaczonej do spożycia. Podstawę oceny stanowiło Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. nr 61 poz. 417 z późniejszymi zmianami).

Ponadto badano próbki pobierane z instalacji wody ciepłej na obecność bakterii Legionella:

- w 8 podmiotach leczniczych pobrano 50 próbek – 1 nie odpowiadała wymaganej jakości (1 obiekt),
- w 5 domach pomocy społecznej pobrano 21 próbek- 8 nie odpowiadało wymaganej jakości (3 obiekty),
- w 1 domu dziecka pobrano 4 próbki- wszystkie odpowiadały wymaganej jakości,
- w 1 hotelu pobrano 8 próbek- wszystkie odpowiadały wymaganej jakości.

Baseny kąpielowe

Mieszkańcy miasta Bielska-Białej w 2015r. korzystali z 8 basenów: 3 ogólnodostępnych krytych, 2 szkolnych krytych i 2 ogólnodostępnych odkrytych oraz basenu rehabilitacyjnego znajdującego się w Szpitalu Wojewódzkim. Kompleksowe kontrole sanitarne obiektów, obejmujące warunki higieniczne szatni, natrysków, niecek basenowych i innych pomieszczeń sanitarnych zostały przeprowadzone we wszystkich czynnych obiektach, stwierdzono brak zagrożeń sanitarnych. Próbki wody ze wszystkich basenów pobierane były z częstotliwością 1 raz w miesiącu. Zarówno badania fizyko-chemiczne jak i mikrobiologiczne wody potwierdzały jej odpowiednią jakość.

Kąpieliska

W 2015r. organy samorządowe nie zgłosiły zorganizowanych kąpielisk na terenie miasta, nie zgłoszono również miejsc wykorzystywanych do kąpeli. Podobna sytuacja miała miejsce w 2014 r.

Podmioty lecznicze (szpitale, przychodnie, poradnie, zakłady rehabilitacji leczniczej)

W 2015 r. wydano 38 opinii sanitarnych koniecznych do rejestracji w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim (w 2014r. – 60). Przeprowadzono 47 kontroli, wydano 3 decyzje administracyjne dot. stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń

Składowisko odpadów

Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną, w wyniku której nie stwierdzono zagrożeń, które byłyby podstawą do wszczęcia postępowania administracyjnego.

Środki transportu

Dokonano kontroli 16 autobusów komunikacji publicznej. Skontrolowane pojazdy utrzymane były we właściwym stanie sanitarno-higienicznym.

Toalety publiczne

Przeprowadzono 11 kontroli sanitarnych, wydano 1 decyzję administracyjną na stan sanitarno-techniczny pomieszczeń. Nie nałożono mandatów karnych. Stan sanitarno-higieniczny skontrolowanych toalet był odpowiedni. Obiekty wyposażone były w umywalki z ciepłą i zimną wodą, skutecznie wentylowane, zaopatrzone w ręczniki papierowe lub suszarki do rąk, mydło, papier toaletowy.

W 2014r. w tej grupie przeprowadzono 12 kontroli sanitarnych, w wyniku których wydano 2 decyzje administracyjne w związku z ujawnionymi nieprawidłowościami stanu sanitarno-technicznego.

Pozostałe obiekty użyteczności publicznej, (domy pomocy społecznej, hotele, obiekty sportowe, zakłady fryzjerskie i kosmetyczne itp.) - przeprowadzono 435 kontroli sanitarnych, wydano 16 decyzji administracyjnych, nałożono 17 mandatów karnych.

W 2014 r. dokonano 378 kontroli sanitarnych, wydano 5 decyzji administracyjnych i nałożono 5 mandatów karnych w związku ze złym stanem sanitarno-porządkowym.

Interwencje mieszkańców

Wpłynęło 28, dotyczyły one najczęściej, tak jak w latach ubiegłych, złego stanu sanitarno-higienicznego w zakładach fryzjerskich, zanieczyszczenia balkonów odchodami gołębi, niewłaściwą gospodarką odpadami komunalnymi i gospodarką ściekową, zagrzybieniem mieszkań, obecnością gryzoni i niewłaściwego utrzymania porządku na posesjach - 17 interwencji uznano za zasadne, 10 przekazano do rozpatrzenia innym instytucjom zgodnie z ich kompetencjami.

W 2014 roku do PSSE w Bielsku-Białej wpłynęły 54 interwencje z zakresu higieny komunalnej i środowiska o podobnej tematyce.

Sekcja Higieny Pracy

Zakłady pracy nadzorowane przez Sekcję Higieny Pracy

Rok	Liczba zakładów	Liczba zatrudnionych
2014	654	38327
2015	672	38054

Kontrole

Rok	Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba skontrolowanych obiektów	Liczba zatrudnionych w skontrolowanych obiektach
2014	160	92	6610
2015	204	102	6569

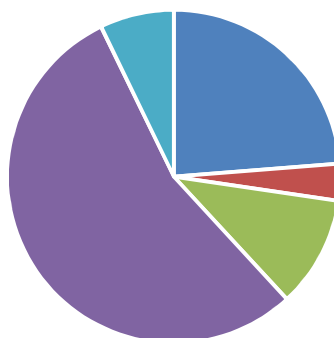
Decyzje, grzywny, mandaty

Rok	Liczba wydanych decyzji merytorycznych	Liczba wydanych decyzji kosztowych	Liczba wydanych postanowień o nałożeniu grzywny / Kwota nałożonej grzywny	Liczba wydanych Mandat / Kwota nałożonych mandatów
2014	95	55	2 / 8000,00 zł	2 / 800,00 zł
2015	105	82	3 / 4000,00 zł	0 / 0,00 zł

Zakresy przeprowadzonych kontroli

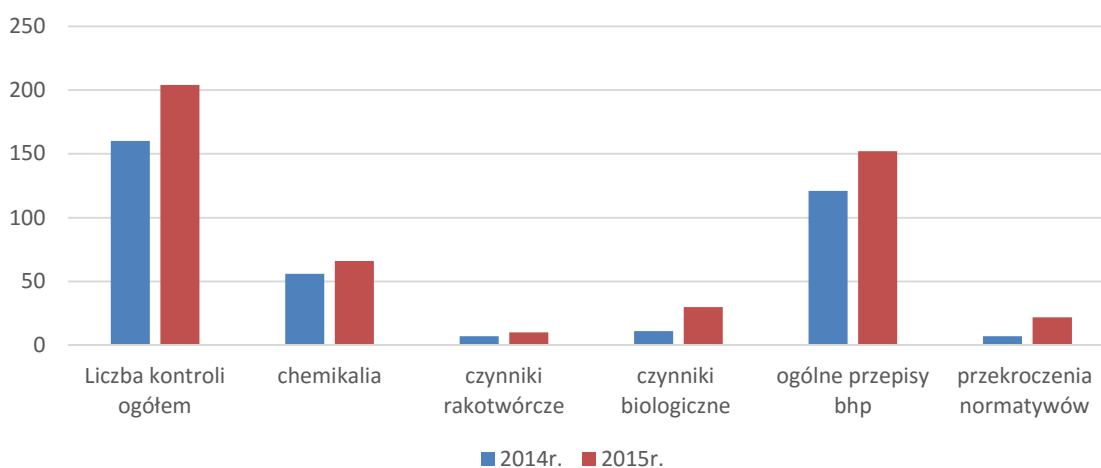
Rok	Ogólna Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba przeprowadzonych kontroli z podziałem na zakres:				
		Chemikaliów w tym produktów biobójczych	czynników rakotwórczych w środowisku pracy	Czynników biologicznych w środowisku pracy	Ogólnych warunków bhp	Przekroczeń NDN i NSD czynników szkodliwych
2014	160	56	7	11	121	7
2015	204	66	10	30	152	22

Zakresy przeprowadzonych kontroli

- nadzór nad chemikaliami
- nadzór nad czynnikami rakotwórczymi
- nadzór nad biologicznymi czynnikami w środowisku pracy
- nadzór w zakresie ogólnych przepisów bhp
- przekroczenia normatywów higienicznych

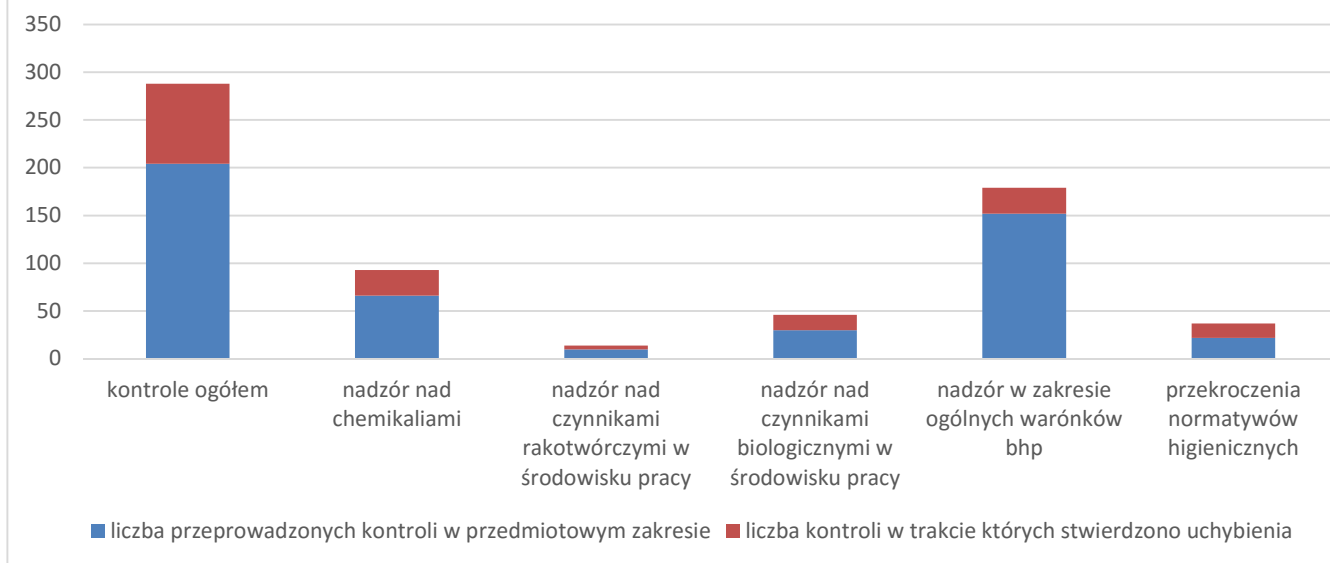
Porównanie danych dot. liczby przeprowadzonych kontroli w 2014 r. i 2015 r.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli

Rok	Ogólna Liczba kontroli w których stwierdzono uchybienia	Liczba przeprowadzonych kontroli w wyniku których stwierdzono nieprawidłowości w zakresie:				
		Chemikaliów w tym produktów biobójczych	Czynników rakotwórczych w środowisku pracy	Czynników biologicznych w środowisku pracy	Ogólnych warunków bhp	Przekroczeń NDN i NSD czynników szkodliwych
2014	57	14	3	6	35	6
2015	84	27	4	16	27	15

Zestawienie ogólnej liczby przeprowadzonych kontroli do kontroli w których stwierdzono uchybienia

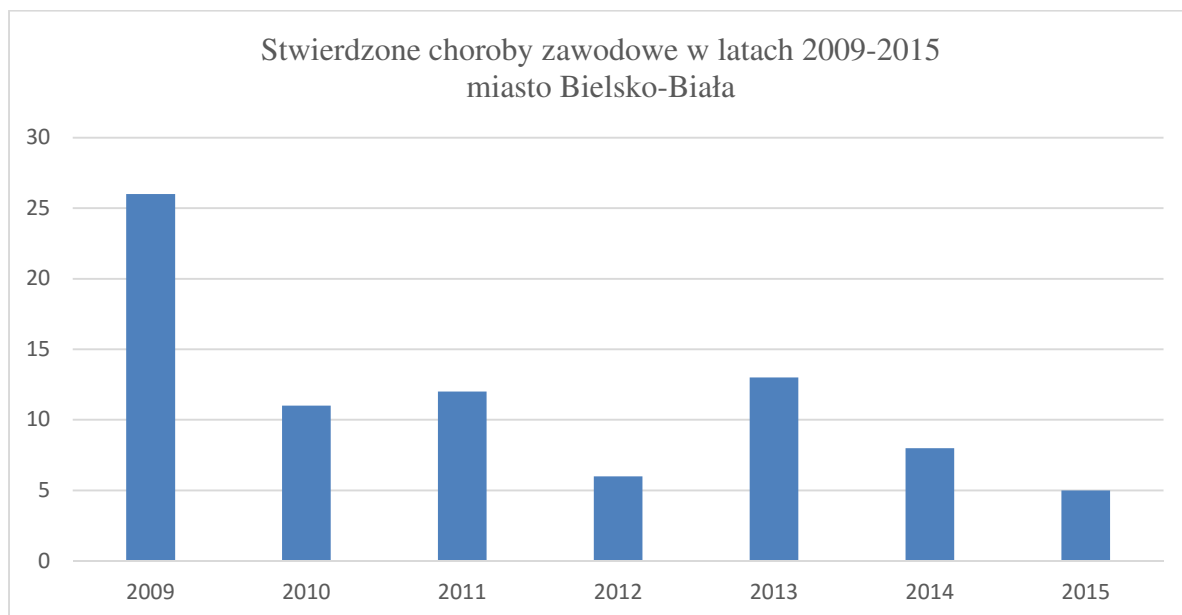

Ilość osób zatrudnionych w przekroczeniach dopuszczalnych norm czynników szkodliwych

Rok	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach				
	NDS/NDN ogółem	NDS czynników chemicznych	NDS pyłów	NDN hałas	NDN Drgania
2014	1348	10	14	1322	14
2015	1378	12	39	1327	12

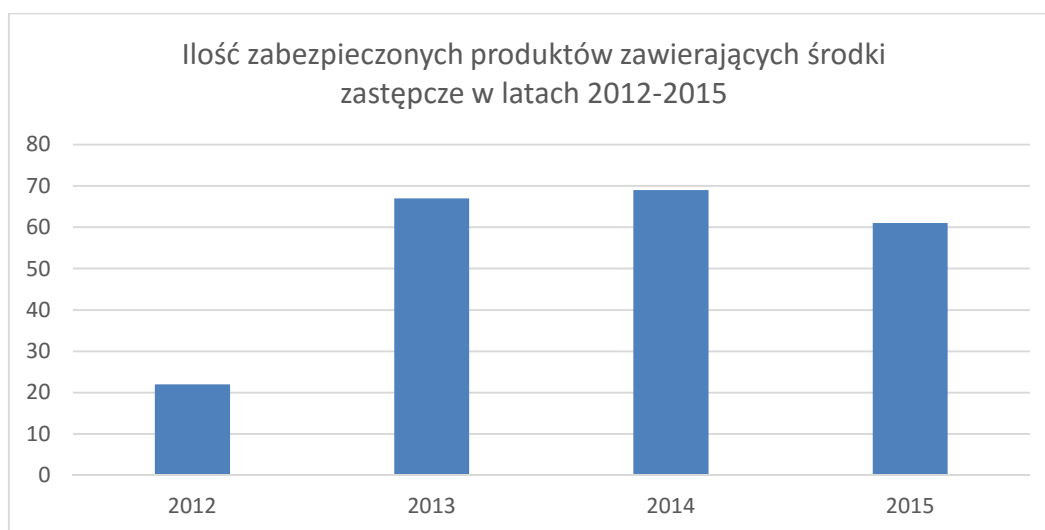
Choroby zawodowe

Rok	Zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej	Liczba wydanych decyzji		
		o stwierdzeniu choroby zawodowej	o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej	inne
2014r.	19	8	10	0
2015r.	15	5	10	1

Nadzór nad wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych (dane wspólne dla powiatu bielskiego i miasta Bielsko-Biała)

rok	Liczba zabezpieczonych produktów	Liczba wydanych decyzji nakazowych	Liczba wydanych kar pieniężnych	Kwota wydanych kar pieniężnych
2012	22	2	0	0,00 zł
2013	67	5	2	1 000 000,00 zł
2014	69	9	1	20 000,00 zł
2015	61	18	4	2 000 000,00 zł

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży

Informacje ogólne

W 2015 roku nadzorem sanitarnym objęto łącznie 193 publiczne i niepubliczne placówki nauczania i wychowania tj.:

- żłobki i kluby dziecięce - 16
- przedszkola i punkty przedszkolne - 84
- szkoły podstawowe - 31
- gimnazja- 18
- licea ogólnokształcące -6
- zespoły szkół - 12
- szkoły policealne - 1
- uczelnie wyższe - 7
- inne - 18

Przeprowadzono łącznie 185 kontroli sanitarnych placówek oświatowo- wychowawczych, skontrolowano 147 obiektów stałych i sezonowych.

W ramach nadzoru przeprowadzono kontrole placówek nauczania i wychowania w zakresie oceny stanu sanitarno- higienicznego pod względem posiadanej infrastruktury (funkcjonalność budynków, stan techniczny), bieżącej czystości i porządku, warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów oraz dokonano oceny warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach (ergonomia stanowiska pracy ucznia, infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, zapewnienie profilaktycznej opieki medycznej dla uczniów, higiena pracy umysłowej).

Placówki oświatowo- wychowawcze mieszczą się w budynkach przystosowanych do działalności dydaktyczno-wychowawczej.

We wszystkich skontrolowanych placówkach oświatowych i wychowawczych uczniom i wychowankom zapewniono dostęp do ciepłej wody oraz środki do utrzymania higieny osobistej - papier toaletowy, mydło w płynie oraz suszarki lub ręczniki papierowe do rąk.

W trakcie kontroli szkół stwierdzono, iż 29 placówek posiada szkolne gabinety profilaktyki i pomocy przedlekarskiej, natomiast opieka medyczna zapewniona jest w 28 szkołach (brak opieki medycznej stwierdzono w niepublicznym liceum ogólnokształcącym).

W trakcie bieżących kontroli, w części placówek publicznych i niepublicznych, stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń i wyposażenia, w tym:

- sal lekcyjnych i innych sal zajęć dla dzieci i młodzieży,
- ciągów komunikacyjnych w budynkach, szatni szkolnych,

- dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii oraz posiadania certyfikowanych mebli,
- pomieszczeń sanitarno- higienicznych, w tym sprawności technicznej armatury,
- warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano łącznie 56 decyzji administracyjnych (w 2014r. wydano łącznie 60 decyzji), 24 dotyczyły przedszkoli, 8 szkół gimnazjalnych, 11 szkół podstawowych, 2 żłobków, 4 liceów ogólnokształcących, 3 zespołów szkół, 3 placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz 1 placówki wypoczynku dla dzieci i młodzieży.

W ramach prowadzonego nadzoru nad placówkami nauczania i wychowania oraz wypoczynku w związku ze stwierdzonym złym stanem sanitarno- higienicznym pomieszczeń nałożono 7 mandatów karnych na kwotę 1600 zł w placówkach niepublicznych (w 2014r. nałożono łącznie 5 mandatów karnych na kwotę 1100 zł).

Ponadto wystosowano wystąpienia pokontrolne do organów prowadzących oraz dyrektorów placówek publicznych i niepublicznych, celem podjęcia przez nich działań zmierzających do poprawy stanu sanitarno-higienicznego podległych im placówek.

Badania w zakresie oceny korzystania przez gimnazjalistów z natrysków po lekcjach wychowania fizycznego.

Badania przeprowadzono w maju 2015 roku w 6 wybranych gimnazjach publicznych, posiadających szkolne bloki sportowe z natryskami, które stanowią 35 % reprezentację wszystkich gimnazjów z terenu Bielska- Białej. W ramach badań, wśród uczniów, dyrektorów szkół oraz nauczycieli wychowania fizycznego, przeprowadzono anonimową ankietę opracowaną przez pracowników Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bielsku- Białej. Badaniami objęto łącznie 424 uczniów klas drugich, w tym 223 dziewcząt i 201 chłopców.

W badanej grupie uczniów bielskich szkół gimnazjalnych odsetek korzystania z natrysków szkolnych po lekcjach wychowania fizycznego wynosił zaledwie 3% .

Najczęstszą przyczynę niekorzystania z natrysków uczniowie wskazują brak czasu po zajęciach wychowania fizycznego (64% badanych), podczas gdy grupa niewidząca potrzeby kąpieli stanowiła 22 %. Wyniki te wskazują na wadliwą organizację zajęć szkolnych, uniemożliwiającą zadbanie o higienę osobistą, której utrzymanie na właściwym poziomie nie tylko poprawia samopoczucie ale również stanowi profilaktykę licznych chorób, a także urazów. Bardzo liczną grupę - 244 osobową (57,5% badanych), stanowili niekorzystający z natrysku po zajęciach wychowania fizycznego, z powodu braku intymności, odczuwania niechęci i brzydzenia się. W tym zakresie działania organizacyjne administratorów szkół oraz działania informacyjne skierowane do nauczycieli i uczniów mogą przynieść poprawę.

Niewątpliwie istnieje potrzeba rozszerzenia działań profilaktycznych ukierunkowanych na edukację higieniczną wśród dzieci i młodzieży szkolnej poprzez zwiększenie zaangażowania dyrektorów szkół oraz nauczycieli wychowania fizycznego.

Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2015 roku w elektronicznej bazie MEN zgłoszono łącznie 103 turnusy wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży. Przeprowadzono łącznie 26 kontroli sanitarnych placówek, w trakcie których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie organizacji wypoczynku z wyjątkiem 1 placówki zorganizowanej przez niepubliczną szkołę podstawową dla dzieci i młodzieży w miejscu zamieszkania. W trakcie kontroli wypoczynku stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno- higienicznego sal zajęć, pomieszczeń sanitarnych i porządkowych oraz korytarzy w związku z czym nałożono mandat karny na sumę 200zł .

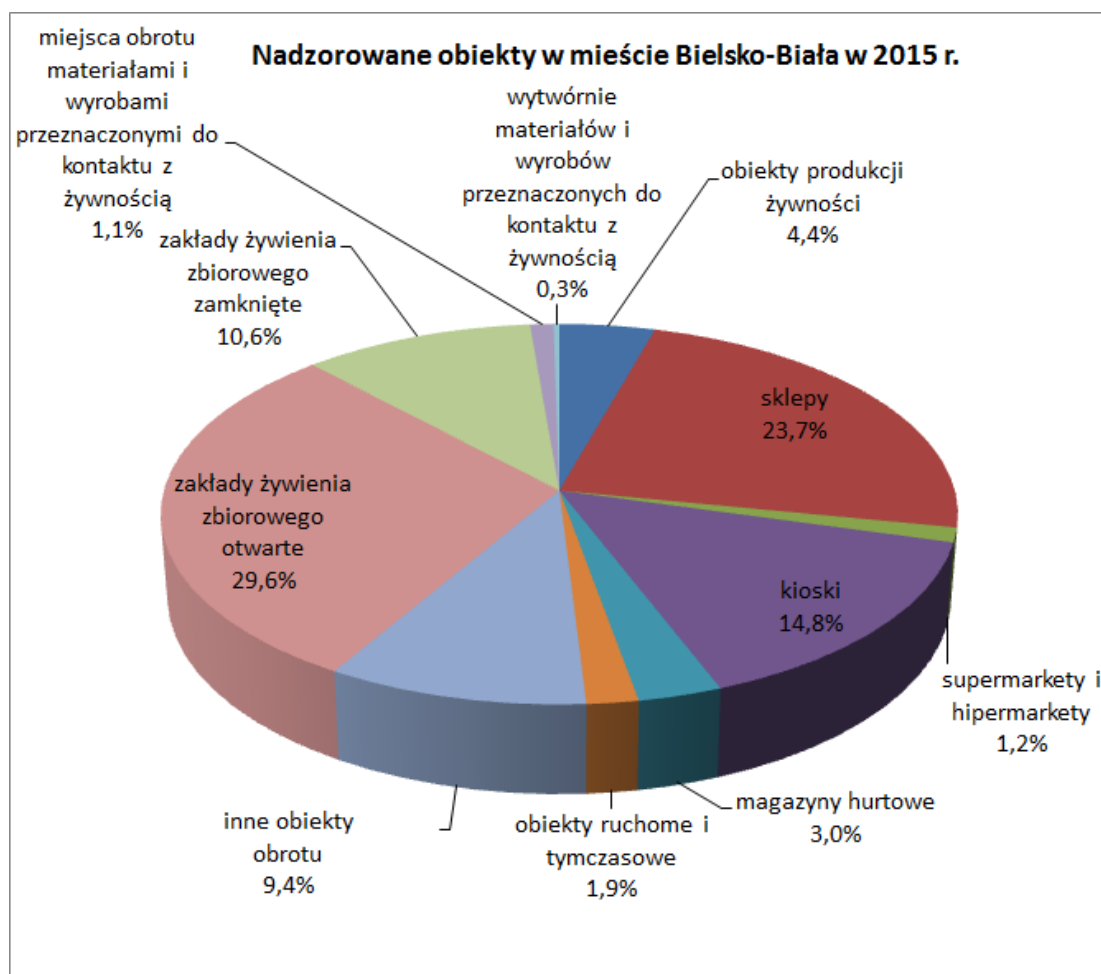
Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku

Nadzorowane obiekty

W 2015 roku na terenie miasta prowadziło działalność **1876** obiektów objętych nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bielsku-Białej.

Nadzorowane obiekty :

- **obiekty produkcji żywności - 82** (piekarnie - 27, ciastkarnie - 17, automaty do lodów - 9, zakłady garmazeryjne - 8 i inne),
- **obiekty obrotu żywnością - 1015** (głównie: sklepy spożywcze - 445, supermarkety i hipermarkety - 23, kioski - 278, spożywcze magazyny hurtowe - 57, obiekty ruchome i tymczasowe - 35, inne obiekty obrotu żywnością - 177)
- **obiekty żywienia zbiorowego otwartego - 754** (zakłady żywienia zbiorowego otwartego – 555, zakłady małej gastronomii - 366),
- **zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego - 199**
- **miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością - 20**

W obiektach tych przeprowadzono **1613** kontroli.

Najczęstsze uchybienia

Najczęściej występującymi nieprawidłowościami, mającymi wpływ na bezpieczeństwo żywności, były: zły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, wyposażenia i sprzętu kuchennego, przechowywanie artykułów spożywczych niezgodnie z zaleceniami producenta, narażenie produktów spożywczych na wtórne zanieczyszczenie poprzez niewłaściwe przechowywanie np. brak segregacji produktów spożywczych w urządzeniach chłodniczych, przeterminowane artykuły spożywcze, brak prawidłowych zapisów kontroli wewnętrznej w tym rejestrów temperatur przechowywania łatwo psującej się żywności.

W przypadku kontroli wykazujących nieprawidłowości wydawano decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych zaniedbań, nakładano mandaty karne na osoby odpowiedzialne.

Wydano **3** decyzje nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego.

Decyzje te dotyczyły: piekarni - **1**, zakładów żywienia zbiorowego otwartego - **1**, kiosku spożywczego - **1**.

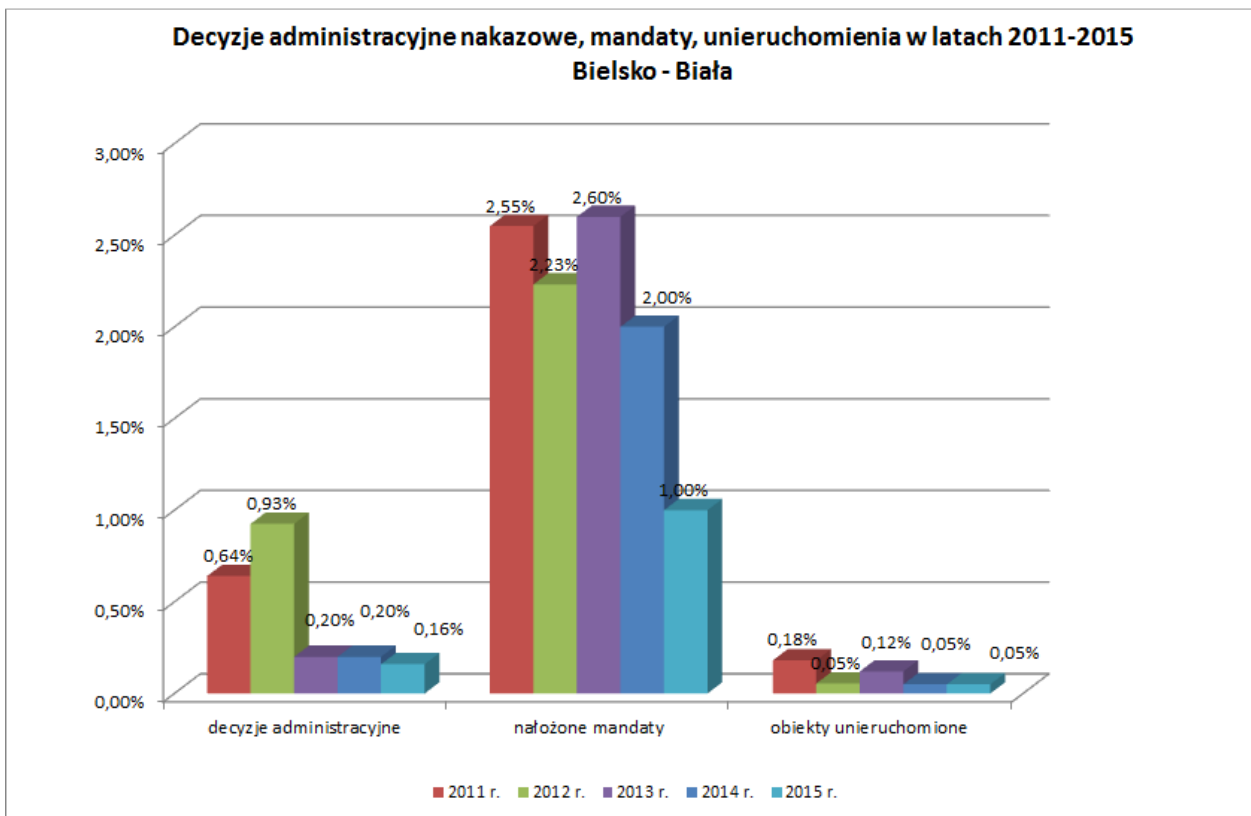
Winnych stwierdzonych zaniedbań sanitarnych ukarano **19** mandatami na łączną kwotę **4400** złotych.

Najwięcej mandatów nałożono na przedsiębiorców prowadzących działalność w sklepach spożywczych - 7 (ok. 1,5% sklepów skontrolowanych), zakładach żywienia zbiorowego otwartego – 5 mandatów (ok. 1% skontrolowanych obiektów tego typu) .

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bielsku-Białej wydał również 1 decyzję nakazującą wstrzymanie działalności z powodu złych warunków sanitarnych, porządkowych oraz niewłaściwego stanu technicznego obiektu (zakład obrotu żywnością).

Decyzje administracyjne, mandaty, unieruchomienia - lata 2011-2015

Rok	decyzje administracyjne nakazowe		nałożone mandaty		obiekty unieruchomione	
	liczba	procent obiektów objętych decyzjami	liczba	procent obiektów, w których ukarano mandatami	liczba	procent unieruchomionych obiektów
2011	11	0,64%	44	2,55%	3	0,18%
2012	17	0,93%	41	2,23%	1	0,05%
2013	3	0,2%	44	2,60 %	2	0,12%
2014	3	0,2%	33	2%	1	0,05%
2015	3	0,16%	19	1%	1	0,05%

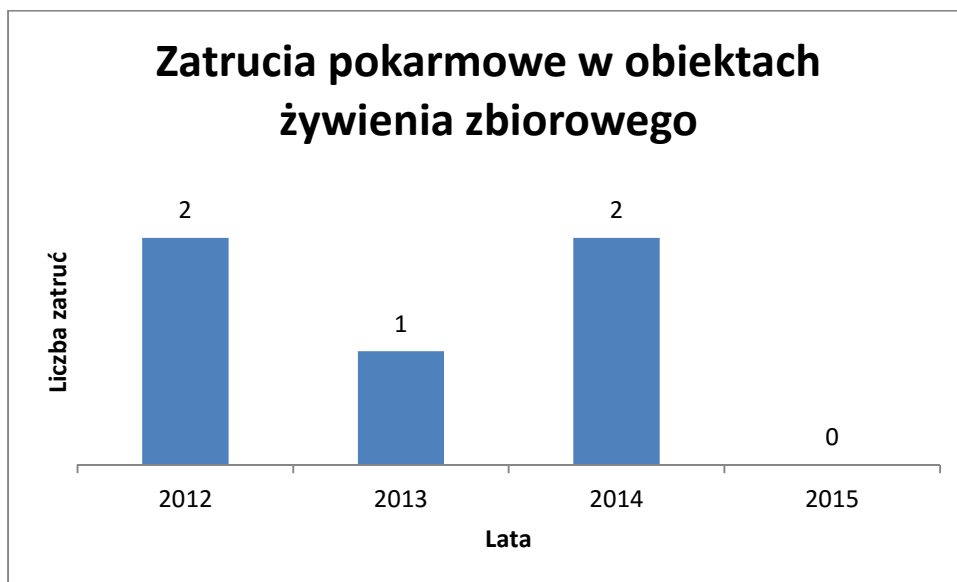

Interwencje

W 2015 roku zgłoszono **50 interwencji** dotyczących nieprawidłowości w obiektach żywnościowo-żywnościowych oraz niewłaściwej jakości produktów spożywczych, z których po rozpatrzeniu 8 uznano za zasadne, 3 przekazano do rozpatrzenia innym organom.

Skarżący najczęściej zgłaszali:

- niewłaściwą jakość oferowanych środków spożywczych,
- obecność artykułów przeterminowanych,
- niewłaściwą jakość posiłków,
- obecność owadów, szkodników
- nieprawidłowy stan sanitarno-porządkowy obiektów, nieprawidłowa gospodarka odpadami.

Akcje

- Imprezy masowe.

Przeprowadzono kontrole akcyjne stoisk z żywnością na imprezach masowych, takich jak m.in.: „Dni Ustki w Bielsku-Białej” (2 stoiska), „Święta na Starówce” (9 stoisk), „Targi Żywności Regionalnej” w C.H. „SARNI STOK” (24 stoiska) „Jarmark Żywności Regionalnej” w C.H GEMINII (12 stoisk), Targi „EKO-STYL” - zdrowy styl życia”, „Dzień Majsterkowicza” w LEROY MERLIN (2 stoiska).

W trakcie kontroli zwracano uwagę głównie na sposób przechowywania, przygotowywania, higienę sprzedaży posiłków w punktach gastronomicznych. Oceniano warunki przechowywania - zabezpieczenie przed zanieczyszczeniami zewnętrznymi oferowanych produktów, jakość żywności, higienę sprzedaży, higienę personelu. Współpracowano z organizatorami imprez w zakresie dotyczącym zapewnienia bezpieczeństwa oferowanej żywności. Kontrolowano zaopatrzenie w wodę, gospodarkę odpadami.

Nie stwierdzono nieprawidłowości mogących stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa wprowadzanej do obrotu żywności.

- Stan czystości wózków i koszyków.

Podczas kontroli sklepów, w tym super i hipermarketów kontrolowano stan czystości, sposób zabezpieczenia przed zanieczyszczeniami oraz przechowywanie wózków i koszyków.

- Bezpieczne mrożonki.

W czasie letnich upałów zwracano szczególną uwagę na temperaturę i warunki przechowywania mrożonek, lodów, ryb.

- Sprzedaż bezpośrednia artykułów spożywczych pochodzenia roślinnego.
Na prośbę Lokalnej Grupy Rybackiej przeprowadzono prelekcję dla lokalnych rolników – producentów żywności na temat sprzedaży bezpośredniej artykułów spożywczych pochodzenia roślinnego.
- Wspólnie z Policją i Sekcją Higieny Pracy uczestniczono w działaniach mających potwierdzić prowadzenie handlu dopalaczami na terenie sklepu spożywczego w Bielsku-Białej.
- „Etykieta informacją dla konsumenta” - akcja mająca na celu sprawdzenie czy przestrzegane są zapisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25.11.2011r. nr 1169/2011 z późn. zm. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23.12.2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych. Pozytywnie oceniono działania przedsiębiorców w zakresie wdrażania rozporządzenia.
- Oceniano znakowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego dla dzieci do lat 3 i przedmiotów do karmienia niemowląt oraz działań reklamowych prowadzonych przez ich producentów i dystrybutorów. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w tym zakresie
 1. W ramach akcji „Bezpieczne ferie 2015” kontrolowano obiekty żywieniowo-żywnościowe związane z wypoczynkiem dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych 2015 r. Kontrolowano warunki żywienia dzieci i młodzieży na zimowiskach i półkoloniach, przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.
 2. W sezonie wakacyjnym - Akcja „Lato 2015” - prowadzono działania kontrolne, również w godzinach popołudniowych i wieczornych oraz dniach wolnych od pracy w miejscowościach turystycznych i miejscach wypoczynku. Przeprowadzono kontrole w obiektach takich jak schroniska górskie, ośrodki wczasowe, restauracje, punkty małej gastronomii, sklepy, kioski, ciastkarnie i piekarnie, usytuowanych na trasach turystycznych, obiektach wypoczynku dzieci i młodzieży. Kontrole nie stwierdziły nieprawidłowości.
 3. W ramach programu „Żywienie na wagę zdrowia” wspólnie z Oświatą Zdrowotną przeprowadzono dla osób odpowiedzialnych za żywienie w przedszkolach szkolenie dot. zdrowego odżywiania.

Jakość zdrowotna środków spożywczych – badania laboratoryjne

W 2015 roku w nadzorowanych obiektach pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności 361 próbek środków spożywczych oraz próbek sanitarnych.

Zakres badań obejmował parametry mikrobiologiczne, chemiczne, organoleptyczne, obecność zanieczyszczeń, w tym szkodników i ich pozostałości oraz obecność ciał obcych.

Wyniki badań 3 próbek wykazały złą jakość żywności: w próbce fasoli stwierdzono obecność martwych larw, w próbce cukierków typu „michaszki” stwierdzono żywe i martwe larwy oraz liczne oprzędy, w próbce wytrzepek z koszyków pobranych w piekarni wykryto żywe i martwe larwy, żywe chrząszcze.

Lata	Ilość pobranych prób	Ilość kwestionowanych prób	% kwestionowanych prób
2012	394	18	4,6
2013	417	9	2,2
2014	393	21	5,3
2015	361	3	0,8

Sekcja Oświaty Zdrowotnej

Sekcja Oświaty Zdrowotnej kontynuowała dotychczas podejmowane działania w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych poprzez promowanie aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, profilaktyki palenia tytoniu i innych uzależnień oraz zapobiegania zakażeniom HIV i chorobie AIDS.

Prowadzone działania miały na celu poszerzenie wiedzy poprzez edukację różnorodnymi metodami dostosowanymi do potrzeb i oczekiwań odbiorcy, zachęcanie do właściwych zachowań prozdrowotnych oraz dążenia do pozytywnych zmian postaw, propagowanie zdrowego stylu życia oraz motywowanie do podwyższenia jakości życia. Odbiorcami działań były zróżnicowane grupy społeczeństwa.

Działania realizowane były przy współpracy z urzędami miast i gmin, Starostwem Powiatowym, Miejską Komendą Policji w Bielsku-Białej, Śląskim Kuratorium Oświaty Delegaturą w Bielsku-Białej, Narodowym Funduszem Zdrowia, placówkami oświatowo-wychowawczymi i ochrony zdrowia, mediami lokalnymi, ZR PCK w Bielsku-Białej oraz innymi podmiotami.

Realizowano działania:

Programy edukacyjne w placówkach oświatowo-wychowawczych:

1. ARS Czyli jak dbać o miłość,
(realizowany w 56 placówkach, objęto 1518 osób)
2. Smak życia, czyli debata o dopalaczach,
(realizowany w 43 placówkach, objęto 2409 osób)
3. Czyste powietrze wokół nas,
(realizowany w 27 placówkach, objęto 2293 osób)
4. Trzymaj Formę,
(realizowany w 38 placówkach, objęto 5247 osób)
5. Nie pal przy mnie proszę,
(realizowany w 24 placówkach, objęto 1618 osób)
6. Znajdź właściwe rozwiązanie,
(realizowany w 18 placówkach, objęto 1681 osób)
7. Znamię znam je,
(realizowany w 18 placówkach objęto 2405 osób)
8. Podstępne WZW,
(realizowany w 26 placówkach, objęto 3849 osób)

9. Żywnienie na wagę zdrowia,
(realizowany w 32 placówkach, objęto 2702 osób)
10. Wybierz życie pierwszy krok,
(realizowany w 15 placówkach, objęto 1409 osób)
11. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS,
(realizowany przez 147 podmiotów, objęto 5520 osób)
12. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce,
(realizowany przez 648 placówek, objęto 13393 osoby)
13. Profilaktyczny Program w Zakresie Przeciwdziałania Uzależnieniu od Alkoholu, Tytoniu i innych Środków Psychoaktywnych,
(realizowany w 175 podmiotach, objęto 5233 osób)

Akcje i kampanie społeczne:

1. Mam świadomość jak być zdrowym,
(realizowana dla 194 obiektach, objęto szkoleniami 202 osoby)
2. Zaszczep w sobie chęć szczepienia,
(realizowało 667 podmiotów, objęto 5583 osoby)
3. Światowy Dzień Zdrowia,
(realizowało 422 placówki, objęto działaniami 1078 osób)
4. Światowy Dzień bez Tytoniu,
(realizowało 187 podmiotów, działaniami objęto 2734 osób)
5. Światowy Dzień „Rzuć Palenie Razem z Nami”
(realizowało 485 placówek, objęto działaniami 1199 osób)
6. Profilaktyka używania narkotyków, w tym środków zastępczych,
(realizowało 308 podmiotów, objęto 23894 osoby)
7. Bezpieczeństwo podczas wypoczynku letniego i zimowego,
(realizowało 250 podmiotów, objęto 5823 osoby)
8. Brązowo, ale czy zdrowo
(realizowało 14 podmiotów, objęto 5287 osób).

Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego realizowała zadania wynikające w szczególności z treści art. 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W odniesieniu do planowanych inwestycji lub zagospodarowania terenu zajmowano stanowisko na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie główne. Ocena projektowanych rozwiązań skupia się w szczególności na ocenie ryzyka narażenia ludności na czynniki fizyczne, chemiczne i biologiczne uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia człowieka w miejscu jego zamieszkania lub przebywania.

Zrealizowano zadania:

- dokonano **9** uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko (studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego) w oparciu o ustawę Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 późn.zm.);
- zaopiniowano **14** projektów dokumentu miejscowych plany zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym 2 projekty studium;
- wydano **13** opinii sanitarnych o konieczności wykonania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wraz z określeniem jego zakresu;
- wydano **18** opinii sanitarnych o braku wykonania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- wydano **16** opinii sanitarnych dot. środowiskowych uwarunkowań przed wydaniem przez właściwe organy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko oraz zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- wydano **26** opinii sanitarno-higienicznych do projektów budowlanych;
- przeprowadzono **146** kontroli obiektów (w trakcie budowy, przed dopuszczeniem do użytkowania, adaptacji pomieszczeń, wizje lokalne związane z zaopiniowaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz wydaniem opinii do projektu budowlanego);
- przeprowadzono **141** kontroli obiektów w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów (na mocy art. 56 Prawa budowlanego, na wniosek inwestora);

- przeanalizowano **30** zawiadomień o zakończeniu inwestycji (na podstawie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane - Dz.U. z 2013 r. , poz. 1409 z późn. zm., w oparciu o zgłoszenie robót nie wymagających pozwolenia na budowę);
- przeanalizowano **2** zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.